

Izhaaja razen nedelj in
praznikov vsak dan
ob 10. uri dopoldne.

Uredništvo je v Ljubljani,
Franciškaška ulica št. 61,
Učiteljska tiskarna.

Dopise frankirati in pod-
pisati, sicer se jih ne pri-
obči. Rokopise se ne vrača.

Oglaš: Prostor 1 mm ×
55 mm po K 150. Uradni
razglaš, posilano ter no-
tice isti prostor K 2.—
Pri večjem naročilu
popust.

NAPREJ

Glasilo Jugoslov. socialno-demokratske stranke.

Telefonska št. 312.

Naročnina: Po pošti ali
z dostavljanjem na dom za
celo leto K 288, za pol
leta K 144, za četrt leto
K 72, za mesec K 24.
Za inozemstvo K 480.

Reklamacije za list
so poštne proste.

Upravištvo v Ljubljani,
Franciškaška ulica št. 61,
Učiteljska tiskarna.

Bolniško in nezgodno zavarovanje delavcev v Jugoslaviji.

V 184 številki »Službenih Novin«
z dne 20. avgusta je izšla »Uredba o
zavarovanju delavcev za slučaj bo-
lezni in nezgode«, ki ima moč zakona
ter je nadomestilo za vse doslej
veljavne zakone o zavarovanju de-
lavcev v Jugoslaviji. § 182. te
uredbe pravi, da stopi v veljavo z
dnem, ko jo podpiše kralj, a obvez-
no moč dobi z dnem objavljanja v
»Službenih Novinah«. Od dne 20. av-
gusta t. l. imamo torej v Jugoslaviji
enoten zakon o zavarovanju delav-
cev, o katerem pa mirne vesti lah-
ko trdimo, da je reakcionaren in v
mnogih službah celo poslabšuje pra-
vice, katere je imelo doslej delav-
stvo v Sloveniji, Dalmaciji ter Bosni
in Hercegovini. V boljše razumeva-
nje razprave o tem zakonu moramo
zabeležiti, da je bilo v Jugoslaviji v
veljavi doslej pet zakonov o zava-
rovanju delavcev za slučaj bolezni
in nezgode, in sicer: 1. za Slovenijo
ter Dalmacijo avstrijski zakon z dne
30. marca 1888, drž. z. št. 33, izbolj-
šan s cesarsko naredbo z dne 4. ja-
nuarja 1917, drž. z. št. 6 in izpopoln-
jen z uredbama, ki sta izšli v Služ-
Novinah lanske jeseni ter imeli moč
zakona; 2. za Hrvatsko in Slavoni-
jo hrvatski zakon; 3. za Bosno in
Hercegovino poseben precej sličen
avstrijskemu zakonu; 4. za Vojvodino,
Bačko, Banat ogrski zakon; 5.
za Srbijo srbski zakon, kateri pa ni
prišel v veljavo radi balkanske in
svetovne vojne. Izmed vseh omenje-
njih zakonov je bil najbolj napreden
avstrijski zakon, ki je veljal v Slo-
veniji in Dalmaciji. S tem zakonom
hočem primerjati novo Uredbo ter
dokazati, da je vlada namesto na-
prej napravila korak nazaj s tem, da
je delavstvu Slovenije, Dalmacije ter
Bosne in Hercegovine brez njegove
vednosti in brez vplivnega sodelova-
nja delavskih zastopnikov usilila za-
kon, glede katerega hoče v svojih li-
stih navesti bralcem, da je napre-
den ter se more kosati z modernimi
duhu časa odgovarjajočimi zakoni
Nemške Avstrije, Čehoslovaške in
Nemčije. Iz Bosne in Hercegovine
poročajo sodruzi, da vlada med ta-
koimi delavskimi organizacijami
splošno razburjenje glede te uredbe
ter da so sodruzi pripravljali, pov-
zeti najradikalnejše akcije, da pre-
prečijo uveljavljanje tega zakona.
Nič boljše ni na Hrvatskem in v Sla-
voniji, le slovenski sodruzi so toza-
devno doslej malo storili ter le mi-

mogrede označili svoje stališče na-
pram tej uredbi. Vzrok tej neagilno-
sti tiči pač v tem, da Uradni list po-
krajinske uprave za Slovenijo ure-
be še ni priobčil in zaupniki delav-
skih strokovnih organizacij niso ime-
li prilike, da bi se z uredbi pobliže
seznanili. Namen te kritične razpra-
ve je, delavstvo opozoriti na krivi-
co, katero jim je storila vlada, ki je
hojela utihotapiti delavstvu zakon,
katerega nikdar in pod nikakimi po-
goji ne more priznati. Pozabiti ne
smemo dejstva, da so uredbo skova-
li ljudje, ki niti od daleč ne poznajo
težnji delavstva in da osnutka te
uredbe pred uveljavljanjem ni dobi-
la na vpogled in v presojo nobena
delavska organizacija v Sloveniji.
Toliko v pojasnilo, da delavstvo ne
bo dolžilo zaupnikov, češ, niste sto-
rili svoje dolžnosti.

Največja hiba in najgorostnej-
ša krivica, katere se je napravila
nad delavstvom, je pariteta. (§ 99.,
drugi odstavek, § 117, 3 odstavek).
Uredba predvideva najstrožjo cen-
tralizacijo zavarovanja ter ustanavlja
Osrednji urad za zavarovanje de-
lavcev s sedežem v Belgradu. Nje-
govi krajevni organi so: 1. okrožni
uradi za zavarovanje delavcev; 2.
blagajne za zavarovanje delavcev
železniških (prometnih) podjetij.

Organi okrožnega urada za za-
varovanje delavcev so: glavna skup-
ščina, načelstvo in nadzorstvo (8
117). Glavna skupščina sestoji iz po-
lovice izvoljenih zastopnikov zava-
rovanih članov ter polovice izvolje-
nih zastopnikov nezavarovanih de-
lajalcev. Na podlagi tega paragra-
fa se je za delavstvo Slovenije, Dal-
macije, Bosne in Hercegovine dose-
danje stanje poslabšalo namesto iz-
boljšalo, kajti v zmislu avstrijskega
in bosansko-hercegoveškega zakona
je za glavno skupščino izvolilo de-
lavstvo dve tretjini zastopnikov, de-
lodajalci pa eno tretjino. Bolniške
blagajne, katere si je delavstvo iz-
vojevalo, ne izprosi, vladni gospo-
dije, so bile ustanovljene za delav-
stvo in le delavstvu v pomoč. In
pri teh institucijah je imelo delav-
stvo največji interes, da jih upravlja
samo, ker le po delavstvu izvoljeni
zastopniki so razumeli potrebe čla-
nov. Zastopniki delodajalcev so bili
v bolniških blaginjah le nekaka kon-
trolla, nič več, nič manj. Danes pa
vam pride par učenih gospodov, ki
niso in ne bodo imeli nikdar stika z

delavstvom, pa vam hoče navesti
v obliki uredbe delavstvu debelo laž,
da je pariteta le v njegov prid. Še
več, kar naravnost izjavljajo, da je
uredba dobra radi tega, ker v bodoče
osredni in okrožni uradi za zava-
rovanje delavcev ne bodo več dome-
na gotovih strank (sic!) temveč in-
stitucije, katere bodo skrbale, da po-
stanejo čim najbolj birokratične. Ne
zavzemamo se pri tem za to, da naj
bo to bolniške blaginje domene so-
cialno demokratične stranke. Kadar
bo imela državotvorna JDS ali pa ri-
mokatoliška SLS za seboj večino
delavstva, takat bodo postale delav-
ske institucije njih domene. Če se pa
delavstvo ne bo dalo ujeti na liman-
ce državotvornem in papistom, po-
tem je gotovo, da bo delavske insti-
tucije upravljalo socialistično misle-
če delavstvo. Če jih ne bo upravlja-
lo ravno po željah učenih birokratov
bo to gotovo le v korist proletaria-
ta.

Paritete torej delavstvo nikakor
ne more priznati in se ji ukloni.
Klub obznanam ter podobnim iz-
plunkom jugoslovanske buržoazije

si bo proletariat znal poiskati oro-
žje, da si izbojuje, kar smatra za so-
cialno pravično. Tudi za precej nako-
drane možgane je težko umliv do-
kaz zakonodajalcev, da je pariteta
nobrebna tudi radi tega, ker deloje-
malec in delodajalec prispevata me-
sečno vsak enak del k prispevkom.
Gospodje pozabljajo na eno, namreč,
da delavec plača prispevke iz svo-
jega zaslužka, delodajalec pa ne iz
zaslužka, temveč prevaja zavaroval-
ne prispevke na samega konsumenta.

In ti ljudje, ki ne bodo podvrženi
bolniško-nezgodnemu zavarovanju,
torej nečlani, ki tudi iz lastnih sred-
stev ne bodo k temu zavarovanju
prispevali niti pare, bodo paritetno
zastopani tako v okrožnem, kot v
osrednjem uradu. Skoro ne najde-
mo izraza, kako bi imenovali tako
določbo. No, to je najbrže posebna
specialiteta: jugoslovansko pravo.
Bolj umljivo bi bilo tolmačenje, da
so v odborih paritetno zastopani de-
lodajalci in konsumentje, torej zo-
pet proletariat z 99%.

(Dalje prih.)

Zedinjenje železničarjev.

Na nedeljski konferenci železni-
čarjev so bile soglasno sprejete sle-
deče resolucije:

I.

Na splošni deželni konferenci že-
lezničarjev Slovenije, ki je zbora-
vala dne 25. septembra 1921 in ka-
teri so prisostvovali zaupniki »Splo-
šne železničarske organizacije za
Jugoslavijo« in »Strokovnega dru-
štva železničarjev Slovenije« je bi-
la sprejeta, povodom razpusta
»Splošne železničarske organizacije
za Slovenijo« naslednja

resolucija:

Nastop »Splošne železničarske
organizacije«, katere se je razpustila
z utemeljivjo, češ da je komuni-
stična, konferenca najodločneje ob-
soja in to iz sledečih razlogov:

Stališče, da se lahko razpusti de-
lavske gospodarske organizacije z
motivacijo, da so nekateri njeni čla-
ni komunističnega mišljenja, pome-
ni, da se s tako motivacijo lahko
onemogoči vse strokovno gibanje
delavstvom, da se lahko pripeti jutri
to vsem strokovnim organizacijam,
kar se je pripetilo »Splošni železni-
čarski organizaciji«.

Imajoči to nevarnost pred očmi,
navajajo zbrani sledeča načela ka-
tera so logična posledica pravil ne-
vtralnih delavskih strokovnih orga-
nizacij, in sicer:

1. Delavske strokovne organiza-
cije so gospodarske in razredno de-
lavske organizacije in kot take
versko, nacionalno in politično ne-
vtralne.

2. Kot razredne organizacije de-
lavstva zbirajo vse delavstvo brez
ozira na verske, nacionalne in po-
litične razlike, katere med njimi, kot
odsev obstanka raznih strank ver-
značaja morebitno obstojajo.

3. Kot gospodarske organizacije,
katerim jamči obstoj ustava v členu
33., so one dolžne, da sprejemajo v
svoje vrste vse, kateri imajo držav-
ljanske pravice in so torej svobodni
državlani. Niti enega svojih članov,
če je tega ali onega mišljenja, če
upoštevajo disciplino v gospodarski
organizaciji, ne sme in ne more iz-
ključiti, če uživa osebno svobodo
kot meščan in državljan. Zahteva,
da se gotovo svobodne državljane
iz strokovne organizacije izključi, je
nesmiselna in absurdna, ker bi bile
uprav s takim početjem delavske
organizacije, v slučajih pritožb iz-
ključenih v nevarnosti, da se jih raz-
pusti, ker so izključili člane, kateri
sicer uživajo vse državljanske pra-
vice kot svobodni državljani.

4. Potisnjene po oblasti v tako
zagaženo, se smatrajo delavske orga-
nizacije v svojem obstoju ogrožene;
delavci v njih pa, državljanom dru-

zega razreda, ker se jih poleg vseh
ostalih državljanov, kot celoto tira
na odgovornost za čine posamezni-
kov, katerih celota ni zagrešila.

II.

Resolucija.

ki je bila sprejeta na deželni konfe-
renci železničarjev Slovenije v
Ljubljani, dne 25. septembra 1921.

Zbrani konstatirajo:

a) Položaj železničarjev postaja
dnevno slabši: njih moralne in
gnotne pravice se jim krajajo in
teptajo;

b) ta položaj je enak za vse že-
lezničarje državne, južne, kakor
vseh ostalih privatnih železnic v dr-
žavi, ker se nagiba proti najnižji
točki;

c) da se razmere razvijajo v tem
pravcu, je vzrok poleg nazadnjaške-
ga stremjenja vladajočih sil, da od-
trga železničarje od ostalega de-
lavstva in jih obkolijo s posebnimi
izjemnimi zakoni, tudi dejstvo, da
železničarji sami goje mdešinski ne-
plodni boj in so s tem uničili svoje
lastne organizacije.

Upoštevajoč ta dejstva, da je
treba razmere železničarjev izbolj-
šati, sklepa konferenca soglasno, da
je neobhodno potrebno ustvariti je-
dinstveno organizacijo železničar-
jev cele države in likvidirati vse
obstoječe pokrajinske ali kategorij-
ske organizacije.

Edino le tem potom je mogoče
zavarovati razredne koristi želez-
ničarjev.

V tem cilju sklepa konferenca
da se izvrši združenje železni-
čarjev Slovenije v enotnem Savezu
železničarjev Jugoslavije.

Obstoječe razredne železničar-
ske organizacije v Sloveniji se po-
zivljajo, da takoj izvrše končnove-
stavno likvidacijo.

III.

Povodom službene pragmatike
in zborovanja žoltih železničarjev v
Belgradu je sklenila konferenca že-
lezničarjev Slovenije dne 25. sep-
tembra 1921 v Ljubljani sledečo

resolucijo:

Žolte železničarske organizacije
posebno »Zveza jugoslovanskih že-
lezničarjev« so izdelale sporazumno
z železniškim ministrstvom načrt
službene pragmatike, katerega na-
men je, da vzdrži dosedanje nezdr-
žno stanje železničarjev tudi v bo-
doče in da se po možnosti še po-
slabša.

Da zakrijejo svoje izdajalsko
delo, so žolti sklicali v Belgrad

LISTEK.

Slike iz sodobne Rusije.

Po stradajočih krajih Rusije.

(Mark Krinickij.)

1. Vas izumira.

Globoka in težka tišina se je vle-
gla nad srednje Povolžje in Prikam-
je, čez katera je šla moja pot. Pu-
sto po poljih, pusto po vaseh. Ne
sliši se lajanje psov, le redkokje za-
poje petelin ali zbeži suh in gladen
pujssek. Ni videti veselo igrajočih se
otrok, ne letajo več okrog na ko-
njih s šunim vpitjem: Zjutraj ne
zapaziš iz hiš se valečega dima, ki
se dviga iz cevi peči, in zvečer ni
slišati one vasko harmonije.

Mladina se je razkropila na vse
strani in službo. Glad je na zunaj iz-
enačil staro in mlado.

Prazno vse po ulicah: ves na-
rod je po domačijah. Brez nade, pri-
čakujejo koščene gostovalke. Sme-
lejši so odšli v kraje, kjer je rodila
setev.

Po stranskih vaških potih škrip-
ljejo telege (vozovi), se opotekajo
utrjeni konji. Po vodi udarja edino
bičevje, po bregovih reke svetijo

bojazljive kresnice — tolpe novih
nomadov. In neizrazljiva bolest se
poloti človeka ob pogledu na za-
puste domove. Molk caruje po pri-
volžskih in prikamskih vaseh, in
razprostira nad njimi svoje prozor-
no ogrinjalo pokorna in podivjana
gostovalka — gladna smrt.

3. Gladni prosijo pri gladnih.

Od časa do časa krotki in drobni
glas palice pod oknom. Sklonjena
ženska postava — ne ločiš, če stara
ali mlada — in z njo otroček po-
trpežljivo pričakuje daru. Vi tukaj
ne slišite znanega, profesionalnega
netja — prošnje:

«Dajte v imenu Kristusovem...»

Prošnje boječje in ne vsiljivo,
skoro molče. Ali tudi v molku se si-
ši bridko stokanje pod oknom. Zju-
traj grem sam po cesti. Redkokje
se odpre okno, da pogleda ven od
skrbni bolna gospodinja, da bi po-
čuvstvovala in potožila skupaj.

V tem mrtvem carstvu, sredi di-
hanja gladi samo hvaležna iskra
sočustvovanja s človeškim gorjem
ne umre v boljnih, svetlih srcih; po-
čas, ali vendar se napolnjujejo maj-
hne torbice z drobtinami in koščki
gladnega, želodovega, otrobovega

in pollesenega kruha, črnega, ki ni
odoben kruhu, in trdega kot ka-
mon.

Lesena palčka se oglašja pri za-
grtjih oknih, ki zro na izumrlo ulico.
Stoka, opominjajoč vsesrčno kmet-
stvo na njegovo dolžnost napram
gladnemu bratu.

3. Zapuščeni otroci.

Pri oknu izbe sem zagledal dve
mali jokajoči se deklici. Objeti sta
sedeli.

»Zakaj jokata?« — sem vprašal.

»Mamica so odpeljali v bolnico.«

V izbi je plakal na tleh malček.

Stopil sem v soho.

»Hi ta, zakaj plače?«

»On kar tako... vedno joče.«

»In ata — kje je?«

»Umrl.«

»Pa kdo skrbi za vas?«

Deklica se mi je zasmejala tako,
kakor bi bila ona odrasla in zakaj
da jo faz, mladič, tako neumno spra-
šujem.

»Pa komu je treba skrbeti za
nas? Mamica nam je pustila hlebec
kruha...« »No, zakaj kričiš?« se je
obrnila k plakajočemu malčku: on
— mali, vedno kliče mamco.
Padel je mrak in z njim noč.

»Sedaj takoj spati!« — je rekla
druga deklica, gledajoč s široko od-
prtimi očmi v temne kote.

Kakor prestrašeni ptički so se
stiskali drug k drugemu pri svet-
lem oknu, razveseljivši se prijaznih
besed mimo idočega neznanega člo-
veka.

In koliko takih težkih večerov
presede pri oknu, preden se vrne
mati! In se li vrne? In za koliko ča-
sa bo še oni kruh?

In koliko je sedaj zapuščene de-
ce v izumirajočih vaseh, in kdo jim
iztegne skrbno, prijazno roko?

Po stranskih potih.

Z griča v grič, iz gozda v polja-
no, skozi vasi sredi polj leti naš vo-
ziček, tresoč se, kakor bežeči hro-
mec. Voz je tako poseben, da ga je
mogla ustvariti takega samo revo-
lucija s pomočjo rušenja. Eno pero
je vzeto od kočije, drugo od bog ve
kod, zadnja kolesa, eno lakirano, od
lahke kočije, drugo — od vojaške
dvokolnice, in oba sprednja sta od
kmečkega voza; oba sta širša kot
zadnja kolesa, ter škripljeta na le-
seni nenamazan osi. Vsa »pošast«
je podobna razdejanemu, zarjavele-

mu in razpadlemu organizmu, ki hiti
z zadkom naprej, z ječaniem, živ-
ganjem in škripanjem. Takih voz je
sedaj po samotnih krajih velika
mnostva in vsak izmed njih je —
čudovitost.

Voznik — kmet govori vso pot
brez prenehanja. Naokrog brezme-
jen prostor gričastih poljan, na ka-
terih so se razprostirale dozorele ni-
ve kakor velikanske preproge zla-
tega žameta. Lahka sapa laskovo
boža ta žamet, kakor bi se igrala s
hitečimi valovi po klasju. Tu in tam,
na raznih krajih, leži ta žamet že
požet, v redih, in spominja na raz-
treseno zlato verigo.

Po globokem sinjem nebesu se
izprehajajo megle in oblaki. Po kra-
jih hioriconta se potegne včasih iz
oblakov oblaki trak: evo, pada ne-
pravi, lahki, dež, pomešan s solnčno
svetlobo.

Naš voznik ogleduje hioricont,
pripoveduje, kje sedaj dežuje in ka-
že z bičem v nebo:

»Pri nas hodi ta dež celo leto
naokrog, toda na naša polja ne pa-
de. To je tako čudno, čudno, da ne
moreš povedati. Pride, pride oblak
nad našo setev, mi čakamo: da

kongres, na katerem hočejo formalno protestirati proti načrtu službene pragmatike, katerega so pred letom sami ustvarili. S tem hočejo zapečati vse, katere so tudi doslej sleparili s svojim dvoiličnim in demagogičnim nastopanjem, izdajajoč redno koristi železničarjev.

Zbrani odločno odklanjajo načrt pragmatike, katerega so izdelale žolte organizacije in ga ministrstvu podvrgele, obsojajoč izdajalsko in de-

magoško početje žoltili ljudskih slepariev.

Konferenca izjavlja: V Belgradu zbrani žolti voditelji ne predstavljajo na svojem kongresu nikakoršnih železničarjev, temveč sami sebe. V imenu železničarjev obsoja deželna konferenca izdajalsko delo vseh žoltili organizacij, posebno pa glede vprašanja službene pragmatike ter izjavlja tozadevno svojo solidarnost s stajiščem »Saveza železničarjev Jugoslavije«.

Pogoji italijanskih klerikalcev.

V zadnjem času mnogo govorijo o vstopu italijanskih socialistov v vlado z ljudsko stranko, govorice, ki menda nimajo dosti podlage, vsaj kar se tiče socialistov ne in ki jih razširjaio predvsem klerikalci sami, ki so tudi v Italiji kakor pri nas zelo vladoljubni. Zato ni čudo, da so socialistom nastavili zelo ugodne pogoje, tkzv. pogoje, da bi šli na njihov lim in jim pomagali do stolčka. Radi zanimivosti podajamo našim bralcem te pogoje, kakor so bili objavljeni v strankinem glasilu »Popolo nuovo« na uvodnem mestu. Obsegajo tri točke, ki se glase:

1. Rešitev verskega vprašanja. Zanimivo je pri tej točki, da govori o tem, da laška ljudska stranka ni nikakor predvsem verska stranka, torej jedro klerikalizma, ki odklanja to, kar je drugim klerikalizmom jedro — če drugega ne, pa vsaj lim na nezavedne mase. Na drugem mestu priznava »Popolo nuovo«, da se da s socialisti ravno pri verskem vprašanju izhajati, ker so se »v zadnjem času« zelo poboljšali. Pejd, o »Novi čas« se les učiti!

2. Drugič zahteva popolno enakopravnost »belih« (t. j. krščanskih) in »rdečih« delavskih zbornic, točka, ki je pravzaprav nepotrebna, ker se socialisti ne borijo z nasprotniki s tem, da jim njihovo omalovažujejo ali odrekajo pravico do življenja, v kolikor jim ne odrekajo

pravico do življenja za bodočnost, ko se bo ves proletarijat združil v enotni socialistični stranki in ne celo svojih sil in organizacij radi načel, ki se socializma kot takega, socializma kot edini izhod iz sedanjega gnilega reda, pravzaprav ne tanzirajo.

3. Zahteva laška ljudska stranka, da sodelujejo socialisti pri vpostavljenju državnih financ in povzdigu proizvodnje, a to v takem tonu, da je iz njega razvidno, kako žele vladati predvsem v finančnem resoru, pri katerem se da po meščanski logiki seveda tudi največ zaslužiti. Tukaj celo italijanski klerikalizem s katerim se da drugače, kakor smo zgoraj videli, še precej pametno pogovoriti, pokaže svoj zadnji kotic, ki je pri drugih klerikalizmih, pri slovenskem morda v najhujši meri, bolj očiten: v poželjenju, ki mu ne moremo odrekati požretnosti po dobrinah tega sveta, prav po meščanskih nazorih. Pogoj, ki jasno kaže, da je italijanska ljudska stranka še vedno ostala na pol poti, čeprav smemo drugače upati, da bo šla dalje kot do tega pol-pota, da se bodo njene mase prei ali slei znašle v čisto socialističnem taboru, ko bodo druge, njej več ali manj podobne, še daleč zaostale. In to je, kar smo hoteli svojim bralcem povedati v pričujočem članku.

Naš protiklerikalni shod v Zagorju ob Savi.

V nedeljo se je vršil v Zagorju ob Savi katoliški shod, za katerega so delali klerikalci približno 14 dni prav amerikalansko reklamno. Vse klerikalno časopisje je vabilo na ta shod; v dveh dekanijah (Šmartno in Moravče) so iz vseh prižnic dve nedelji zatrievali gospodje duhovniki, da je vsakega kristana dolžnost, da pohiti na njihovo zborovanje v Zagorje. Poleg tega pa so obsuli z velikimi lepaki vse okoliške kraje s pozivom, da naj se odzovejo v Zagorje. Ustmeno agitacijo pa so razvili, češ da prideta škofa iz Ljubljane in Maribora ter dr. Korošec s celim svojim klubom, da bodo potem skupno s škofi odpravili draginjo in izboljšali valuto, tako da smo bili mnenja, da bo res kakih deset-tisoč ljudi prišlo v Zagorje. Toda obisk je bil smešen. Zbralo se je res skupaj za sprevod kakih dvesto moških in okrog 600 žensk, večinoma tretjerednic. Med moškimi je bilo mnogo duhovnikov. Od tuicev izven dekanij je bil navzoč samo ne-

duhovnik poslanec Sušnik, ki je zjutraj prikorakal v Zagorje med tretjerednicami, ki so ga spremljale s precej velikimi kmečkimi cekarji. Zagorsko prebivalstvo pa je razven par radovednežev ignoriralo celo priredbo. Razven streljanja s topovi in nekaj hrusča z godbo, ni bilo ničesar posebnega. Sušnik je po škofovi maši kakšne pol ure zabavljal čez Pribeševiča in sedanjo šolsko upravo. Popoldne pa so se začeli vračati: tisto majhno število moških, ki so bili prav pošteno pilani in so se upirali na tretjerednice, ki so nosile za njimi klobuke, katere so moške vsled zagorskega sladkega vinca tamintam izgubljali po cesti. Naša stranka je sklicala ob 3. uri popoldne v kinodvorano javen ljudski shod. Brez vsake posebne agitacije se je zbralo čez 600 delavcev na zborovanje. Toraj gotovo trikrat toliko moških, kot so jih na imeli klerikalci na svojem katoliškem taboru. Na shodu je poročal poslanec sodrug Zvonimir Bernot, ki je v

začne vsakčas deževati... pa oblak se obrne v krogu in odhiti brez dežja. In kaj smo vse pri nas delali: hodili v procesiji z ikonami petelin živega v njivo zakopali in pre-rokovali z lopatico. Vrteli smo jo in vrteli, pa ne pomagalo; ne dežuje.

In takoj preide voznik na drugo temo. »Toda vendar, pravijo, da se more zbiti dež na zemljo s topovi... Pri nas smo čitali to za časa vojne v časopisih: tam, kjer so bili veliki boji — tam je deževalo. Vsed topov, pravijo. Da bi še mi tako...«

In že razlaga: »Če se gre za to, da zbijemo dež iz oblakov — bodo to napravili komunisti. Karakteristični ljudje, ki prodirajo na vse strani. Mi mislimo na popa, na petelina, na lopatico — ali na to vemo. Kaiti, če začno oni streljati iz topov, ne bodo odnehali prej, dokler ne zbijajo dežja. Oni raznesejo vso nebesno pisarno.«

Prišla sva v vas. Za vasio zopet njiwe in krompirjeva polja. Na eni strani poti v razdalji četrte vrste je znova brzgnil dež iz dvigajočega se oblaka. Vidi se, kako se prelivajo solčni žarki v deževnih curkih, vidi se, kako se temni in zopet sveti sveže oprana zelen sošednih polj.

svojem enournem referatu razkrinkal klerikalno gonjo proti šolstvu in proti vsemu, kar svobodno misli. Raztolmačil je razliko med klerikalizmom in vero, ter razložil, kaj je klerikalizem in kaj hoče le-ta doseči s svojo agitacijo: klerikalizmu gre samo za nadvlado nad ljudstvom ter za to, da dobi šolstvo v svoje roke ter istega uredi tako, da ostane revno ljudstvo vedno v temi, da bi se ga lažje vladalo. učiteljstvo pa da bi prišlo v njihovo sužnost. Koncem svojega govora je govornik žel velik anlavz. Za njim so govorili še: oba sodruga Krušiča iz Trbovelj, s. Goleš iz Zagorja in sodružica Ajdovškova iz Trbovelj. Sodrugi Ule je predlagal sledečo resolucijo, ki je bila enoglasno sprejeta:

Delavno ljudstvo iz Zagorja in Zagorske okolice zbrano na shodu dne 25. septembra v Kino dvorani v Zagorju obsoja klerikalno izživajočo agitacijo pod krinko verstva proti nasprotujočim strankam posebno pa proti socialdemokratični stranki.

Navzoči so polnopravni, da klerikalizmu ne gre za drugo kakor za nadvlado, da bi lahko zatirali vse, kar se jim brezpogojno ne ukloni. Sedanja beda jim je deveta briga: to so pokazali v svojem vladanju preteklih let; posebno konstatiramo to, če se spominjamo, kako je dr. Korošec s pomočjo dr. Brejca in drugih prvakov zatrl železničarski štrajk in povzročil škandalozno moritev na Zaloški cesti. Tudi učiteljski stan ve povedati dovolj o zatiranju, za katerega sedaj zopet gre, da bi dobili učiteljstvo zopet v svojo oblast, ter zatrl vsako svobodo tega stanu.

Zborujoči se zavedajo, da je treba odločnega nastopa proti klerikalizmu in se zavežejo stopiti proti njemu v odločen boj. Zborujoči pa se tudi zavedajo, da se smejo zanašati samo na svojo lastno moč, ker le v delavski organizaciji je mogoče uspešno se boriti proti kapitalističnim sistemom.

Shod je bil izko resen in prepričani smo, da sta klerikalni shod in procesija zagorsko delavstvo le opozorila, da postane bolj energično in živahno in da klerikalci s svojo klaverno priredbo niso opravili ničesar v Zagorju.

Konec Peskove afere.

Takozvana Peskova afera, ki je že nad dva meseca okužala ozračje v naši javnosti, se je včeraj v procesu Pesek ca Klemenčič v Ptuju končala v tej le sodbi:

I. Dokaz resnice obtoženca Klemenčiča za to, da je g. Anton Pesek homoseksualnega narave, se je posrečil, in se obtoženec po § 259 oprosta od obtožbe radi tega očitka; zasebni obtožitelj Pesek pa se obsoja v povračilo zadevnih pravnih stroškov.

II. Glede zasmehovalnega izraza »Hinterburge« dokaz resnice v smislu zakona ni dopusten (ker je s tem obtoženec Klemenčič zasebnega obtožitelja Peska izročil javnemu zasmehovanju).

III. Trditve, da je g. Pesek sedel v naročju g. Š., pa obtoženec ni dokazal.

Obtoženec Klemenčič se zaradi žalitev pod II. in III. obsoja v smislu §§ 488 in 491 kaz. z. na 10 dni zapora oziroma z ozirom na njegov socialni položaj na 2000 kron denarne kazni.

Včeraj sta krožili po Ljubljani posebni izdaji »Jutra« in »Jugoslavije«. Občinstvo se je nad različnostjo ozi. »zagonetnostjo« poročil obeh posebnih izdaj zelo razburjalo. Razprava, pravijo, je bila tajna, to da »Pondeljek« je preočitno poročal o razpravi, kakor o javni. To ni na mestu. Strankarske strasti so povsem razbrzdane in to javni morali le škoduje.

Razpravo senzacionalnega procesa je vodil g. dr. Hudnik. Klemenčiča sta zagovarjala dr. Fernevc iz Ptuja in dr. Lipold iz Maribora. Peska je zastopal dr. V. Kreč iz Ljubljane.

Obtoženec, kakor obtožitelj sta vložila zoper sodbo vzklic. Vendar pa mislimo, da je ta mučna in umazana afera s tem rešena in končana.

Čist v tej aferi pa ni nihče, ki se je vmešaval vanjo.

Politične vesti.

+ Jugoslovanska radikalna stranka v Sloveniji. Da z ustanovitvijo te v Sloveniji nove stranke nekateri politični dohtarji resno mislijo, dokazuje programna brošura te stranke v slovenskem jeziku, ki je izšla te dni in katero je izdal dr. Niko Zupančič. Mladoliberalcem je akcija JRS v Sloveniji zelo ne ljubla. — Omembe vredno bi bilo tudi to, da je sobotni »Sl. Narod« med političnimi noticami brez kakega nadaljnjega polemičnega komentarja ponatisnil

kritiko »Jugoslovanskega lista«, da je demokratska stranka danes brez vsakršne prave orijentacije... Menda bo navsezadnje le res, da pri prihodnjih volitvah v Sloveniji nastopi 7 strank in to ne všteto razpuščene komunistične stranke. Šest pasti nastavlja torej kapitalizem našemu delavsko - kmečkemu ljudstvu, da se ne bi združilo v svoji edini pravi, t. j. socialno demokratski stranki.

+ Izjava italijanskega zastopnika Manzoni. Italijanski zastopnik Manzoni v Belgradu je izjavil, da si Italija želi direktnega sporazuma z Jugoslavijo glede nekaterih še nerešenih vprašanj ter da bo Italija skupno z Jugoslavijo nastopila za izvedbo trianonske pogodbe. Glede luke Baroš je rekel, da se bo Italija držala rapalske pogodbe, vprašanje razmejitve pri baroški luki pa da se bo uredilo, kadar bo na Reki vzpostavljena pravilna vlada. — Po mnenju »Naroda« so te izjave velike važnosti

in značijo »nov« kurz italijanske politike, — Morda.

+ Iz Madžarske. »Arbeiter Zeitung« poroča, da so po Madžarskem nabiti plakati, ki razglašajo obsedeno stanje zoper tiste, ki so za priključitev Zapadne Madžarske k Avstriji, ter da nosijo ti podpis »kralj Karol«.

+ Madžarski teror nosi sadove. V madžarski skupščini je neki človek oddal pet zgrešenih strel na blyšega predsednika te skupščine Rakovszkega. Atentatorja so takoj prijel in je izjavil, da je svoje dejanje storil radi tega, ker je Rakovszky, eden kolovodij tistih Madžarov, ki izživajo novo vojno in ki so razpustili republikansko stranko.

+ Ali je ali ni bil dostavljen poljski ultimatum? Poljaki pravijo, da o kakem ultimatu ni ne duha ne sluha, brzojavka iz Moskve pa poroča, da je Čičerin poljski ultimatum odklonil kot nesprejemljiv po vsebini. Če se stepejo bomo doglali resnico!

Brzjavlj.

Kaj je novega v Belgradu?

MINISTRSKI SVET. — ALBANSKI VPAD. — »OMNIUM SERBE«.

LDU, Belgrad, 26. sept. Na včerajšnji seji ministrskega sveta je ministrski predstnik Pašić poročal o napadu Albancev na naše ozemlje ter je z ozirom na to sklenila vlada, da ostanejo naše čete na demarkacijski črti in da ne podvzamejo nobene intervencije. Ta spor se bo razpravljal diplomatskim potom povodom sedanjega reševanja albanskega vprašanja v Parizu. Obenem so bile včeraj poslane naši delegaciji nujna navodila. Razen tega je ministrski svet razpravljal tudi o vprašanju konzorcija »Omniun Serbe« za zgradbo tovarne orožja ter določil svoje pripombe za odgovor zastopnikom tega konzorcija. Na koncu se je razpravljalo tudi o vprašanju poslopja družbe »Anker«, kakor tudi o vprašanju zgradb za državne urade.

DRŽAVNI PRORAČUN.

LDU, Belgrad, 26. sept. Nocoj je bila seja ministrskega sveta, na kateri so razpravljali o proračunu. Finančni minister g. dr. Kumanudi je poročal na današnji seji finančnega odbora tudi o zahtevi g. Jankovića in Miletića, naj se razprava o proračunu v odboru odgodi, dokler vlada ne predloži celotnega proračuna. Vlada je sklenila, da se bo proračun najprej razpravljal v ministrskem svetu samem, potem pa se bo nadaljevala razprava v zakonodajnem odboru. Potemtakem bo finančni minister jutri zjutraj dovršil svoj eksproze v finančnem odboru, potem pa se bo seja odgodila, dokler ministrski svet ne pretrese proračuna. Vlada se je lotila pretresanja proračuna in bo pretresala izdatke ministrstva za zunanje stvari in ministrskega predsedništva in jih odobrila. Po želji finančnega ministra so se izdatki zmanjšali, kolikor je bilo

mogoče. Jutri bodo pretresali tudi predložene proračune ministrov za agrarno reformo, vojne, trgovine in industrije. Po pretresu bodo razpravljali o dohodkih posameznih resorov. Nocoj so sklenili, da se morajo vse nove investicije izločiti iz proračuna in da se mora zmanjšati preveliko število uradnikov. Potem se je govorilo o zamenjavi kron v kraljih, ki so bili okupirani po Italiji. Finančni minister je poročal o podatkih, ki so se v tem pogledu zbraali. Največje težkoče so v tem, da tretja cona še ni evakuirana in so za te kraje podatki niso mogli zbrati. Vendar pa se bo vlada takoj lotila tega vprašanja, vsaj za kraje, ki so že osvobojeui.

EKSPROZE FINANČNEGA MINISTRA.

LDU, Belgrad, 26. (ZNU.) Danes dopoldne je bila seja plenuma finančnega odbora, ki je trajala do 13. Finančni minister je podal svoj eksproze, v katerem se je dotikal dosedanje finančne politike v letih 1918, 1919, 1920, 1921. V detajlu je razložil sistem neposrednih davkov in izprememb pod našo upravo. S tem je bil končan zgodovinski del eksprozeja, ki se bo nadaljeval na jutrišnji seji ob desetih. Razprava je potekla popolnoma gladko. Opozicija se ni nikakor ni vmešavala, kakor je bilo to dosedaj navadno.

ZAKONODAJNI ODBOR.

LDU, Belgrad, 26. (ZNU.) Druga sekcija zakonodajnega odbora, ki ima razpravljati o uredbah ministrstva za notranje stvari, je imela danes sejo. Sklenilo se je, da se ne sprejme zakon o centralni upravi. Ko se je razpravljalo o 1. decembru kot državnem prazniku, je predlagal posl. Vujičić, naj se izdela načrt o državnih praznikih in da naj se vsi sklepi spojljo v enom zakonu. Sprejeta je naredba o pomoči za okrožja, ki so trpela v vojni. Razprava se je odgodila, dokler se ne rešijo še nekatere uredbe administrativnim potem. Prihodnja seja je odročena za jutri ob desetih.

Proces Radoslavov v Sofiji.

LDU, Sofija, 26. sept. Ako se v zadnjem trenutku ne pripeti ničesar izrednega, se prične danes proces proti članom Radoslavovega kabineta. Vsa belgrajska javnost pričakuje z velikim zanimanjem izid tega procesa, ki bo trajal najmanj mesec dni. V zaporu se v Sofiji nahajajo že od leta 1919. ministri Tončev, Petrov, Petkov, Vajnov, Popov, Brkolov, Krista Popov, Binčev, Apostolov in Konjički. Ministrski predsednik Radoslavov, vojni minister Vojeđžijev in minister Kobraski so pobegnili v Nemčijo ter bodo sojeni in contumaciam. Parlamentarni odbor je končal preiskavo ter je izročil zapisnik, obsegajoč 832 strani,

preiskovalnemu sodniku dr. Janovu. Najboljši juristi in diplomati Bolgarske so pozvani, da sodijo kabineta Radoslavov. Radoslavov je obtožen, da je uničil Bolgarsko, da jo je prodal Nemčiji, da je napovedal vojno Srbiji in ententi 1. 1915, brez odobrenja parlamenta, da je zakrivil katastrofalno korake na solunski fronti in da je podpisal posojilo 500 milijonov, ki je Nemčiji za 99 let dalo v roke premožavnike pri Verniku. To so glavni deli obtožnice. Izid tega procesa se pričakuje zlasti v Jugoslaviji z velikim zanimanjem, ker je od njega odvisno, kakšni bodo bodoči odnošaji med Jugoslavijo in Bolgarsko.

PO POTOVANJU PREDSEDNIKA MASARYKA PO REPUBLIKI.

LDU, Praga, 26. (Radio Gr.) Nocoj se predsednik Masaryk vrne v Prago. Slovaške novice konstatirajo, da pomeni predsednikov pot silen napredek v konsolidaciji Slovaške. Slovaki, Nemci in Madžari so prirejali glavarju države tako iskrene ovacije, da se je jasno pokazala tudi ljubezen napram češkoslovaški republiki. Pot predsednika je dala češkoslovaški državni na Slovaškem in v Karpatski Rusiji novo moč.

USPEHI SOCIJALNE DEMOKRACIJE NA ŠVEDSKEM.

LDU Stockholm, 25. sept. Doslej se je moglo zaznati za izide volitev v drugo zbornico v 28 volilnih okrožjih na Švedskem. Prvič so se udeležile teh volitev sedaj tudi ženske, ki so se poslužile svoje pravice

Kočevarje. (Razpusnite občinski svet razpišite nove volitve!) Nekateri listi priobčili, da se baje že letos razpišejo volitve v občinske zastope za sodni okraj Kočevski, Res je že skrajni čas za kaj takega! Pokrajnska uprava naj bi to potrebo še vendar tudi uvidela, ker so doslej o takih stvarih odločevala le posamezne strankarske osebnosti. Podajemo v pojasnilno malo sliko razmer v Kočevju, ker bivša deželna vlada ni poslušala našega prizvoka zaradi občinskih »volitev« v Kočevju. Med te občine si je na prav pretrigan način polastila mala kliča ljudi, takozv. meštrankarskih malkontentov, t. i. NSS. Ikar nas občinskih volitev sploh ni bilo! Kljub temu ki je sedaj v občini merodajna, po veljavni večini sestoji iz oseb, ki v mestnih občinah zastop sploh ne spadajo. Navdal Germani kočevskih, to je prazen izgovor teh ljudstev. Saj je vendar zadnje ljudsko štetje v vsakem mestu konstatiralo dve tretjini Slovencev! Kričanje teh ljudi, češ, če nas ne bi bilo, bi Kočevje bila še vedna nemška tla, njava, je navadna fraza, s katero skušajo ti ljudje zagurati si svoja mesta v občini.

skem gospodarstvu. O njihovih zmožnostih ni govora. Saj že sestava teh gospodov ne jamči za pozitivno delo. So vmes pretepači in razgrajajoči, ki se znajo postavljati samo s tem, da nahrulijo ljudi, ki izgovore kako nemško besedo! So vmes ljudje, ki se pretepavajo z orožniki. Taki ljudje pa ne bodo reševali občinskega gospodarstva! — Kočevski postajenačelnik je kot župan propadel: moral je čeprav izvoljen odlo- žiti župansko mesto. Kako mu neki mora biti težko pri srcu? Ravno sedaj se toži zaradi — obkladanja z rokami, o čemur bomo še poročali. — Iz vsega, kar se godi in iz sestavi ljudi v sedanjem »izvoljenem« občinskem odboru je razvidno, da tako ne more iti dalje z našo občino. Apeliramo torej na pokrajinsko upravo za Slovenijo, da ob enem z drugimi razpusti tudi naš kočevski občinski zastop in razpiše nove volitve. Čujemo sicer, da bi deželna vlada ugodila našemu svoječasnemu prizivu, ako bi dr. Sajovic ne ustanovil tu nove, (radikalne) stranke. To je pa gg. demokratom glave zmešalo, kot da bi bili mi krivi, da se je ustanovila nova konkurenca stranka JDS, t. j. radikalna. O našem stališču napram novi kočevski radikalni stranki bomo izpregovorili ob priliki.

Celje. Celjski demokrati listič »Nova Doba« je v štev. 110 prinesla članek »Sveti Birokracij prosí za nas!« V tem članku pripoveduje, da je celjski davčni urad dobil iz Beograda od generalne direktije nalog, da mora izdatne karte žigosati, za kar so mu poslali tudi žig. Sedaj

naenkrat se pa oglaš iz Ljubljane finančna delegacija ter pravi, da bode ona žigosala karte, domno - igre in podobne stvari. »Nova Doba« graja tako postopanje, ter pravi, da je to višek birokratizma. Vendar je pozabila povedati, da so temu krive demokratske centralistične manire, ki katerim pripadajo ljudje »Nove Dobe«. Čemu potem zabavljati in ljudstvo farfati?

Obveznice drž. investicijskega posojila 1921 se obrestujejo s 7%.

Kulturni vestnik.

Klub »Soča« naznanja, da je prevzel poverjenišvo »Goriške Matice«, ki izda za 1. 1922 bogato ilustriran koledar z mnogimi slikami naših kulturnih in političnih delavcev minulega in sedanjega časa, slike naših pesnikov, pisateljev, glasbenikov, politikov, poslancev, pokrajinskih slik itd. Glave posameznih mesecev bodo krasile risbe znanega goriškega umetnika A. Bucika. Na prvi strani bo krasna risba, ki bo izražala geslo: Bodi zdrava domovina! — Naši pesniki in pisatelji bodo v koledarju skoro polnoštevilno zastopani s svojimi duševnimi proizvodi. S koledarjem izda »Goriška Matica« povest »Naši ljudje« izpod peresa dr. Alojzija Remca, in »Gorske pravljice« dr. Jožeta Lovrenčiča. Motivni obeli knjig so vzeti iz Primorja. Cena vsem trem knjigam znaša 5 lir, za trdo vezan koledar naj se doda še 2 liri. Cena je zelo

nizka, vsled česar vabimo vse ljubitelje naše knjige in vse, katerim je na srcu kulturni napredek našega naroda v Italiji, da knjige naroče, ter tako podprejo »Goriško Matico«, ki postane brezdvomno važno kulturno podjetje v Julijski Benečiji. Namesto lire more se vpsolati 46 K oziroma 65 K na Klub »Soča«, Beethovnova ulica št. 15.

Gospodarstvo.

Napisane ali naslikane stalne objave ali reklame. Po točki 13 člen 6 taksnega in pristojbanskega pravilnika z dne 20. julija 1921 (objavljenega v Uradnem listu z dne 30. avgusta 1921. se morajo prijaviti vse napisane in naslikane stalne objave ali reklame, najkasneje do 15. oktobra 1921 najbližjemu davčnemu uradu, odpadajoča letna taksa za leto 1921 pa se mora plačati najkasneje do 1. novembra 1921. Vložiti prijavo in plačati takso so dolžni lastniki objekta, na katerem je objava, ali se vrši reklama. V interesu lastnikov hiš, ograd, tramvajskih podjetij, kioskopov itd. je, da se ravna po zgoraj navedenih taksnih določbah, ker bi sicer morali plačati v smislu opombe 3 k tarifni postavki 8 začasnega zakona o državnih trošarinah, taksah in pristojbinah z dne 27. jun. 1921 (objavljenega v Uradnem listu št. ex 1921) desetkratno takso. Opozorila se nadalje, da podlegajo po točki 1 k tarifni postavki 8 citiranega zakona tudi plakati in druge objave »zaradi materialne koristi«, ki se prilepljajo ali pri-

trjujejo na okna, zidove, vrata itd. za vsak izvod taksi pet para, ohraneno 50 para. Ker je finančna uprava opazila, da se ta takсна dolžnost ne izpolnjuje, opozarja, da se bode postopalo odslej v slučaju ne-taksiranja po zakonu.

Za posetnike poljedelske razstave v Stipu in Aleksandrovcu (Zupa). Prometni minister je dovolil polovično ceno po vseh železniških progah in parnikih za posetnike poljedelske razstave v Stipu, katero priredi Srbsko poljedelsko društvo 9. 10. 11. oktobra t. l. in razstave vinogradništva — vinarstva in sadjarstva v Aleksandrovcu, katero priredi Srbsko poljedelsko društvo v Aleksandrovcu 1., 2., 3. in 4. oktobra t. l. Ravnatoko je odobril prometni minister 50odstotni popust po železnicah in ladjah za prevoz predmetov, ki so namenjeni za razstavo. Pooblastila za vožnjo za posetnike razstave v Stipu veljajo od 6. do 14. oktobra t. l. in za razstavo v Aleksandrovcu od 28. septembra do 6. oktobra t. l. Popust za prevoz razstaviščnih predmetov velja od 2. t. m. Vse predmete za razstavitev na razstavi v Stipu treba poslati v Teles, državnemu srbskemu ekonomu za glavni pripravljalni odbor razstave v Stipu.

— Aluminijev denar je francoska državna banka spravila v promet namesto starih bankovcev, ki se bili izdani za časa vojne. Novi denar ima vrednost enega in dveh frankov. Tekom treh tednov ga spravijo v promet za 50 milijonov frankov. Francoska javnost je od tega svojega novega denarja zelo navdušena.

Zahvala. Za pogorelce v Klečah pri Ljubljani so doslej darovali: Predsedstvo pokrajinske uprave za Slovenijo v Ljubljani 240 kg bele in 240 kg krušne moke ter 20 kg sladkorja v kockah. »Indus« d. d. (prej C. Poljak) 4 pare sandal; trgovka Schneider in Verovšek raznega blaga v vrednosti 100 K; trgovina Erjavec in Turk dvojce železnih vil. V denarju so darovali: G. Avgust Jenko, pek, Ljubljana, Gospo-svetska c. 7 400 K; Neimenovan iz Ljubljane 140 K; g. Ant. Stacul iz Ljubljane 120 K; po sto kron sta darovala: g. Ivan Jelačin in g. Alojzij Zorman, oba iz Ljubljane; g. Ivan Gogala, kaplan v Poljanah nad Šofje Loko 60 K; po 40 K so darovali: »Ekonom«, Kmet in Co.; Fran Sark, Ivan Soklič in Zalta Zilič, vsi iz Ljubljane; Neimenovan iz Ljubljane 20 K; g. Ložar, gostilničar v Semberjah 100 K. Pomožni odbor se vsem darovalcem, zlasti pa Pokrajinski upravi za nakazana živila, najiskre-neje zahvaluje, hkrati pa apelira tudi na vsa ostala dobra srca, da se usmilijo težko prizadetih pogorelcev.

Velika izbira sukna, perila,

odej, gotovih oblek, dežnikov itd.
po znižanih cenah se prodaja pri
J. TRPIN, Maribor,
Glavni trg št. 17.

Jos. Petelinc, Ljubljana, Sv. Petra nasip 7

priporoča

najcenejši nakup

na debelo in drobno:

galanterijo, srajce, kravate, no-gavice, moške in ženske, žolske po-trebnosti, jedilno orodje, žlice, vilice, aluminium, toaletno milo, ščetke za obleko, glavo, zobe in konje, čevlarsko orodje rinčice, dreto, sukanec. Istotam se dobe najboljši ŠIVALNI STROJI za ro-dbinsko in obrtno rabo, vse potrebščine za šil-vlje, krojače, čevljarje, NA DEBELO deli za

!!!: kolesa in živalne stroje, igle, olje itd. !!!

Išče se slaščičarski pomočnik.

Naslov pove upravnistvo
»Napreja«.

Josip Prešeren
čevljar
Srednja šteta
Celovška cesta 82
Prešerenova ulica št. 15
Ljubljana

Splošno kreditno društvo v Ljubljani,

registrovana zadruga z omejeno zavezo

sprejema hranilne vloge vsak delavnik od 8. do 13. ure
in jih obrestuje po čistih

4%

Rentni davek plača društvo iz svojega. Obresti se kapitalizirajo polletno. Večje in stalne vloge se obrestujejo po dogovoru.

Posojila daje svojim zadrugnikom proti vknjižbi, na osebni kredit proti poroštvu ali zastavi vrednostnih papirjev. Menice se eskomptujejo po bančni obrestni meri.

Edini, res delavski denarni zavod.

Medić, Rakovec & Zankl,

prej A. Zankl sinovi.

Tovarna kemičnih in rudn. barv ter lakov
Centrala: Ljubljana, d. z. o. z. Skladišče: Novisad.
Telefon 64. Brzojav: MERAKL, Ljubljana. Telefon 64.

Emajlni laki. Pravi firnež. Barva za pode.

Priznana najboljša in zanesljiva kakovost: barve za obleke, vse vrste barv, suhe in oljate, mavce (Gips), mastenec (Federweiß), strojno olje, karbolinej, steklarski in mizarski klej, pleskarski, slikarski in mizarski čopiči, kakor tudi drugi v to stroko spada-joči predmeti. MERAKL, Lak za pode. MERAKL, Linoleum lak za pode. MERAKL, Emajlni lak. MERAKL, Brunoline. Ceniki se začasno ne razpošiljajo!

COSULICH-LINE

(prej AUSTRO-AMERIKANA)

Trst-Amerika prevaža potnike v New-York redno 3krat, v Južno-Ameriko po 1krat mesečno. — Pojasnila in prodaja vozniš listkov.

SIMON KMETEC, glavni zastopnik za Slovenijo v Ljubljani, Kolodvorska ulica 26.

F. BRUMAT
LJUBLJANA

Manufaktura in tkanine.

Mestni trg 25.

Kolesa 'Puch' in 'Waffenrad'

pnevmatika Dunlapp, Reithoffer, Aquilla
se kupi najceneje pri trdkl
Ig. Vok, Ljubljana, Sodna ul. 7.

Prepričajte se sami,

najcenejša! da kupite: najsolidnejše!
SUKNO, vsake vrste za gospode in dame,
OBLEKE za gospode in dečke, obleke za delavce od K 950— naprej.

KROJASKE POTREBSCINE pri trdkl

Ivan Mastnak,
Celje, Kralja Petra cesta št. 15, Celje.

Istotam se izdelujejo obleke po najnovejši modi.
Izvršitev točna in solidna.

PONUĐITE

vse neuporabne **ZLATE**
PREDMETE, verižice,
prstane, obeske, zapestnice,
uhane itd., kateri predmeti
Vam leže doma, ki jih ne
nosite, trdkl

trgovina ur, zlat-
F. Čuden, nine in srebrnine
Ljubljana, Prešernova ulica št. 1.

„Pošljite naročnino!“

Jadranska banka

sprejema vloge na hranilne knjižice, žiro in druge vloge pod
najugodnejšimi pogoji.

Prevzema vse bančne posle pod najugodnejšimi pogoji.

Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj,
LJUBLJANA, Maribor, Metković, Opatija,
Sarajevo, Split, Sibenik, Zadar, Zagreb,
----- Trst, Wien. -----

Poslovne zveze z vsemi večjimi kraji v tu-
in inozemstvu.